

## **Dk. John Oswalt, Isaya, Kikao cha 9, Isa. 17-18**

**© 2024 John Oswalt na Ted Hildebrandt**

Huyu ni Dk. John Oswalt katika mafundisho yake juu ya kitabu cha Isaya. Hiki ni kipindi namba tisa, Isaya sura ya 17 na 18.

Usiku wa leo tunaangalia sura ya 17 hadi 18 na ninataka kuwakumbusha tena jinsi haya yote yanavyolingana.

Mojawapo ya malengo yangu kwako, ikiwa utaweza kuvumilia hadi mwisho wa Mei, ni kwamba utakuwa na hisia ya jinsi kitabu hiki kikubwa kinavyolingana. Kwa watu wengi, ni jambo kubwa sana kwamba unalifanyia kazi sura kwa sura au kitu kama hicho katika usomaji wako na unapotea kwa namna fulani. Na hivyo, lengo langu ni kukupa aina ya ramani ya barabara.

Kwa hiyo, nitaendelea kuyarudia haya mambo na kuyarudia na kuyarudia kwa sababu kama nilivyotangulia kusema, kurudiarudia ni nafsi ya elimu. Ikiwa haukupata hiyo, kurudia ni roho ya elimu. Kwa hiyo sura ya 1 hadi ya 6 ni mwito wa utumishi, tatizo, Israeli hii, yenye dhambi, fisadi, iliycopendezwa na ukuu na uwezo wa kibinadamu, na bado ahadi kwamba Mungu atawatumia watu hawa safi na watakatifu kama wajumbe wake kwa taifa.

Hilo lingewezaje kutokea duniani? Je, Israeli wa sasa wangewezaje kuwa Israeli? Na kama nilivyopendekeza kwenu, ninaamini kwamba Isaya anatupa wito wake mwenyewe kama kielelezo. Ikiwa jambo lililompata mtu mwenye midomo michafu linaweza kutokea kwa taifa lenye midomo michafu, basi wanaweza kuwa watumishi wake. Kama vile Isaya alivyokuwa mtumishi wa Mungu kutangaza ujumbe wa Mungu kwa taifa, taifa hilo laweza kuwa mtumishi wa Mungu wa kupeleka ujumbe huo kwa ulimwengu.

Hiyo ni sura ya 1 hadi 6. Kisha sura ya 7 hadi 39 ina sifa ya mkazo huu unaorudiwa juu ya uaminifu. Na tena, katika somo lako la Biblia, tafuta marudio. Kurudia ni roho ya elimu.

Wakati mwandishi anarudia kitu, unaweza kuweka benki juu yake, anajaribu kutoa hoja. Na kwa hivyo, kupitia sura hizi, tunapata maneno mbalimbali ya uaminifu, misemo mbalimbali ya dhana ya uaminifu na ninabishana kwamba anasema uaminifu ni msingi wa utumishi. Hapa ndipo mambo yalipoenda kombo kwenye bustani.

Huwezi kumwamini Mungu. Mungu hayuko upande wako. Mungu si kwa ajili yako.

Na kwa kuwa huwezi kumwamini, lazima ujitunze. Kwa hivyo, jambo la msingi ni kwamba, je, wewe na mimi tunaweza kumwamini Yehova? Je, tunaweza kumwamini

Mimi? Je, tunaweza kuweka uzito wetu kwake? Na jibu la Isaya ni kabisa. Nimependekezwa kwako kwamba sehemu hii, 7 hadi 39, imegawanywa katika sehemu tatu.

Kwanza kabisa, katika sura ya 7 hadi 12, Mfalme Ahazi alipewa changamoto ya kumwamini Mungu. Majirani zake wawili wa kaskazini, Israeli na Shamu, wanamshambulia, wakijaribu kulazimisha Yuda iwe muungano dhidi ya adui mkubwa zaidi, Ashuru. Na Ahazi, aliyepewa changamoto na Isaya kumwamini Mungu, anasema hapana.

Na kwa kweli, anatumaini Ashuru kumkomboa kutoka kwa Israeli na Shamu. Kama nilivyokuambia hapo awali, ni kama panya watatu wanaopigana na mmoja wao akimkodisha paka. Sio smart.

Na kwa hivyo, Isaya anazungumza juu ya matokeo ya hii. Na anapitia njia yote. Ashuru ilikuja kuwashambulia, lakini siku moja Ashuru yenyewe ilianguka kwa sababu ilikuwa chombo cha kiburi cha Mungu.

Na hilo linapotukia, mzizi kutoka kwenye kisiki cha Yese, kisiki kilichochomwa moto, katika nchi ambayo haingemtumaini Mungu, kutoka kwenye hicho kisiki kilichoungua hutoka chipukizi. Kijani, risasi isiyo na msaada. Na chipukizi hilo ni yule aliyeahidiwa, Masihi, ambaye ulimwengu wote unamtazamia.

Kwa hivyo hapa, katika sehemu hii, Isaya anafuatilia mfululizo mzima. Ikiwa hutaamini, hivi ndivyo itakavyotokea kwako. Lakini wakati umekataa kumwamini, na kupata hukumu, Mungu atakuja kwa neema.

Je, hupaswi kumwamini Mungu kama huyo? Kisha, masomo katika uaminifu. Kwa kuwa ulifeli mtihani, tutarejea kwenye kitabu cha kiada, na tutajaribu hili tena. Na tutakupa sababu kwa nini hupaswi kuamini ubinadamu, mataifa ya wanadamu, na kwa nini unapaswa kumwamini Mungu.

Sasa tunaangalia sehemu hii, maneno ya hukumu dhidi ya mataifa, sura ya 13 hadi 23. Tuliona jinsi tulivyoanza na Babeli, na nilipendekeza kwako kwamba Babeli ni aina ya mfano. Babeli ni utukufu wa ubinadamu unaofanywa kuwa mtu.

Na kwa hiyo, katika sura ya 14, kiumbe yeyote anayejiinua mwenyewe hadi mahali pa Mungu amehukumiwa kuanguka. Kisha, tuliangalia jinsi Isaya anavyoleta pembe pana hadi kwenye mwelekeo finyu, kutoka kuzungumzia Babeli kama mfano wa mataifa, hadi Ashuru, mwakilishi wa sasa wa mamlaka ya Mesopotamia, na Wafilisti jirani. Na kisha, ng'ambo ya Bahari ya Chumvi, kwa mtazamo wako, Wafilisti wako hapa, Bahari ya Chumvi iko hapa, na Wamoabu wako hapa.

Sasa, usiku wa leo, tuko tayari kutazama sura ya 17 na 18. Kwa hiyo, tunaanza na mstari wa 1. Na neno hili linaelekezwa dhidi ya nani? Damascus, mji mkuu wa Syria. Kwa hivyo, tunaweza kutarajia, kwa msingi wa kile ambacho tumeona tayari, kwamba sehemu iliyobaki ya sura ya 17 itakuwa inazungumza juu ya Damasko.

Si sahihi. Sio, kama jambo la kweli. Angalia nini kimetokea wakati tuko katika mstari wa 3. Ngome itatoweka kutoka wapi? Efraimu.

Ephraim ni nini? Israeli, ufalme wa kaskazini wa Israeli. Kwa hiyo, ndani ya mistari miwili, tumeacha kuzungumza kuhusu Damasko, angalau tu, na tumejumuisha Israeli katika jambo hili. Ngome itatoweka katika Efraimu, ufalme kutoka Dameski, mabaki ya Shamu yatakuwa kama utukufu wa wana wa Israeli, asema Bwana wa majeshi.

Sasa, unadhani kwanini wawili hawa wanazingatiwa pamoja? Hasa. Walikuwa washirika huko nyuma ambao walikuwa dhidi ya Yuda, na ambao walimtisha Ahazi hivi kwamba alihisi kwamba alipaswa kumwamini adui yake mbaya zaidi. Kwa hiyo, tena, katika sura hizi, Mungu anasema, tazama, si lazima, kwa upande mmoja, kuwa na hofu ya mataifa haya, na kwa upande mwingine, huna haja ya kuwaamini.

Kwa hivyo, hapa, anaonekana kujumuisha Damasko na Israeli pamoja katika chumba kimoja cha hukumu. Na, kuanzia mstari wa 4, anabadilisha kabisa Israeli. Sasa, unadhani kwa nini anaweza kufanya hivyo? Sawa, sawa, ndugu wa kaskazini anaweza kuwa ndiye anayewezekana kwa Yuda kumwamini.

Ndiyo, nadhani huo ni uwezekano wa kweli. Nadhani kuna uwezekano mwingine ambao ni upande wa nyuma wa hiyo. Huenda Israeli ndiyo wanayoweza kuogopa kwa sababu wako karibu zaidi.

Kwa hivyo, nadhani ni zote mbili na hapa. Una uwezekano mkubwa wa kumwamini kaka yako wa kaskazini, lakini pia kuna uwezekano mkubwa wa kumuogopa kaka yako wa kaskazini. Na kwa hivyo, anazingatia hatua hiyo.

Sasa, uliza kuhusiana na mstari wa 1 hadi 3, suala la watu wa Mungu kutoyatumaini mataifa. Hili ni jambo ambalo tunapaswa kulifanyia kazi kila wakati. Nimekuambia hapo awali kwamba Amerika sio sawa na Israeli.

Ikiwa kuna sawa na Israeli, ni kanisa. Amerika ni taifa lisilo na dini ambalo limekuwa na watu wengi, Wakristo wengi kwa miaka mingi. Kwa kusikitisha, wachache na wachache.

Lakini swali ni je, suala hili la kutoyaamini mataifa linahusiana vipi na sisi washiriki wa kanisa? Zungusha hilo kidogo. Je, unaiamini miungu yao? Je, unaamini mtazamo wao wa ulimwengu? Ndiyo. Ndiyo.

Ndio, kwa sababu sisi ni vipendwa vya Mungu, kwa hivyo hatuwezi kufanya chochote kibaya na lazima tushinde. Je, hili linafanyaje tena, ikiwa tunalinganisha kanisa na Israeli, ni nini ambacho kanisa halipaswi kutumainia? Ulimwengu? Kitu chochote ila Mungu? Muungano wowote? Ninakuwa na wasiwasi sana ninapoonza kanisa linaanza kutumia mbinu za ulimwengu. Nina wasiwasi sana kuhusu makanisa yanayotumia uchangishaji fedha.

Na ni biashara kwa uchangishaji. Sasa, anaweza kuwa Mkristo muhimu, au anaweza kuwa Mkristo muhimu. Na wanaweza kusema, ninaendesha biashara yangu kwa kanuni za Kikristo.

Na bado, sasa ninazungumza na wewe tu kibinafsi hapa, na bado nina wasiwasi kidogo juu ya kupanga idadi ya watu wote na aina hii ya kitu. Je, hilo ni kosa lenyewe? Hapana, sidhani. Lakini nina wasiwasi kwamba inaanza kuamini mbinu za ulimwengu kufanya kazi ya Mungu.

Nadhani hiyo ni hatari kila wakati. Nina wasiwasi wakati, kama kanisa, tunapoanza kujihusisha katika vikundi vya kisiasa. Sasa, unajua, mimi ni kihafidhina.

Niko kidogo upande wa kulia wa Attila the Hun. Lakini bado nina wasiwasi sana tunapoanza kujaribu kushikilia mchakato wa kisiasa na kwa njia fulani kuutumia kwa madhumuni yetu. Je, hilo ni kosa? Hapana, sidhani ni makosa.

Nadhani ni hatari tu. Kwa hivyo, haya ndio maswala, nadhani, ambayo tunapaswa kufikiria. Tunaweza kuzungumzia, oh yeah, wale Wayahudi, hawakupaswa kuamini ulimwengu hivyo.

Kweli, hao ndio, sisi ni sisi, na neno hili linazungumza nasi. Ndiyo? Ninabeba hiyo mara moja zaidi. Ninajisimamia mwenyewe.

Ninaweza kuifanya mwenyewe. Hiyo ni hatua nzuri. hatua bora.

Ni rahisi sana kuzungumzia wokovu wa mtu binafsi. Nimeokolewa. Una shida gani? Badala ya maana hii kwamba tuko katika hili pamoja.

Nina hakika nimewaambia hapo awali kwamba nimekuwa katika makanisa mengi katika miaka hii mirefu ambayo Mungu amenipa. Na inavutia sana. Nimekuwa katika makanisa ambayo yanaenda mbinguni pamoja.

Na nimekuwa katika makanisa ambayo yanaenda kuzimu pamoja. Na haihusiani na theolojia yao kila wakati. Kwa hiyo, ndiyo, ndiyo, tuko katika hili pamoja.

Kwa hivyo, hayo ndiyo aina ya mambo ninayotaka ufikirie tunapopitia hapa. Je, hii inahusiana vipi na sisi kama watu wa Mungu katika karne ya 21? Kwa sababu, tena,

hii ndiyo dhana ambayo maisha yangu yote na huduma imeegemezwa na kwa nini niko hapa badala ya kutazama TV usiku wa leo. Nadhani hii ni kwa ajili yetu.

Na nadhani ndio maana upo hapa pia. Sawa, wacha tuendele. Nini maana ya tamathali ya semi, tamathali ya usemi iliyopanuliwa katika mstari wa 5 na 6? Anazungumza kuhusu Israeli.

Anasema nini kuhusu Israeli? Itakuwa kama vile mvunaji anapokusanya nafaka iliyosimama na mkono wake kuvuna masuke, kama mtu akusanyapo masuke katika bonde la Warefai. masazo yatasalia ndani yake, kama vile mzeituni unapopunjwa, matunda mawili au matatu katika kilele cha matawi ya juu kabisa, manne au matano kwenye matawi ya mti wa matunda, asema Bwana, Mungu wa Israeli. Anasema nini? Kutakuwako mabaki, ndiyo, ndiyo, lakini mabaki tu.

Adui atakapomalizana na Israeli, watakuwa kama mzeituni, wenye mizeituni moja au miwili inayoning'inia hapa juu ya tawi la juu ambalo mtu fulani hangeweza kufikia. Mungu atakapomaliza Israeli, watakuwa kama shamba la ngano. Na kutakuwa na mabua machache ya nafaka ambayo yameshuka kutoka kwa mkono wa mvunaji hapa.

Hiyo ni aina ya picha inayopendwa sana ambayo manabii kadhaa wanapenda kutumia kuzungumza juu ya jinsi itakavyokuwa. Litakuwa kama shamba lililovunwa, shamba la mizeituni lililovunwa ambalo halitabaki nyingi. Kwa hiyo, unaogopa Israeli, au unajaribiwa kuwaamini Israeli.

Ngoja niwaambie, hukumu yao inakuja. Na wataachwa. Mzeituni tu hapa, bua la nafaka pale, na si vingine vingi.

Sawa, tuendele. Nilikuonyesha kwamba mistari ya 7 na 8 ziko katika nathari. Sasa, sijui kama Biblia yako inaiweka hivyo.

Biblia nyingi za kisasa zinafanya hivyo. Kuna baadhi ya hoja kati ya wasomi wa Biblia wakati mwingine. Kama nilivyokuambia hapo awali, alama ya ushairi wa Kiebrania ni wazo hili la mawazo sawa.

Una mstari, na inasema kitu kwa kawaida katika vitengo vitatu vya lafudhi. Sasa, wakati mwingine huweka maneno pamoja ili katika Kiingereza yatoke kama maneno mawili, lakini kwa kweli ni kitengo cha lafudhi moja katika Kiebrania. Kwa hivyo mstari huu utasema kitu.

Mstari unaofuata utasema kitu kimoja, lakini kwa kutumia visawe. Kwa hivyo 1a, 2a, na ikiwa mshairi ni mbunifu, anaweza kuongeza neno jipya hapa mwishoni ambalo bado linasisitiza jambo hilo. Hivyo ndivyo ushairi wa Kiebrania unavyoonekana.

Na ukiona haya yakitendeka unaposoma Kiebrania, unasema, loo, hilo ni shairi. Na hivyo tafsiri za kisasa zitaiweka katika umbo la shairi la Kiingereza. Lakini wakati mwingine sio wazi kabisa.

Je, hii ni nathari ya kishairi tu, au ni ushairi wa prosaic? Na kwa hivyo, utapata ukiangalia tafsiri tatu au nne tofauti, unaweza kuwakuta hawakubaliani kuhusu jinsi walivyo iweka wazi. Lakini ninafuata toleo la kawaida la Kiingereza hapa, na nadhani matoleo mengi yanakubaliana juu ya hili. Saba na nane ziko katika nathari.

Kwa hiyo pengine hakuzisema Aya hizi au kuziandika Aya hizi kwa wakati mmoja na zilizotangulia. Sasa, hatujui hilo. Lakini pengine, kitabu hicho ni mkusanyo wa mambo aliyosema nyakati mbalimbali, na sasa kimepangwa ili kutoa hoja.

Kwa hivyo, kwa kudhani hiyo ni sawa, na ninaweza kuwa na makosa. Nimekosea angalau mara moja hapo awali. Lakini kwa kudhani hiyo ni sawa, siwezi kukumbuka.

Mstari wa saba na wa nane unahusiana vipi na moja, mbili, tatu, nne, tano, sita? Ikiwa Isaya amezichukua hizi labda kutoka mahali pengine katika mkusanyiko wake na kuziweka hapa, zinahusianaje? Ni nini kimetokea katika mistari ya nne, ya tano na sita? Hukumu imetokea, na matokeo yake watu ni kama shamba lililovunwa. Sasa nini katika saba na nane? Itawaamsha. Ndiyo, angalau mabaki, ndiyo.

Tutazungumza zaidi katika siku hiyo wiki ijayo kwa sababu inatokea kila mahali katika usomaji wa juma lijalo. Lakini tumeipata mara mbili hapa. Mstari wa saba na tena mstari wa tisa, ambao naona kama utangulizi wa sehemu inayofuata.

Katika siku hiyo inaelekea kurejelea wakati ujao wa hukumu, wakati ujao wa suluhisho, na wakati ambapo ni kwamba, watu wameuawa tena. Lakini hata hivyo, unazungumza juu ya aina ya hitimisho la haya yote. Kwa hiyo, hitimisho ni nini? Wataamka, na wataamka nini hasa? Ustawi wao umetoweka, utupu, na kwa hivyo watafanya nini kwa macho yao yaliyofunguliwa? Watamtazama Mungu, na Mungu ni nani anayeelezewa kuwa hapa katika mstari wa nane? Muumba, mtakatifu wa Israeli.

Sasa, kama nilivyozungumza nanyi hapo awali, utakatifu chini kabisa ni ukamilifu wa Mungu. Mwingine wake katika asili yake, lakini pia ungene katika tabia yake. Kwa hiyo, wataamka.

Wataamka, na watasema, nadhani nini? Sikujifanya. Ukiwahi kukutana na mtu aliyejitengenezea mwenyewe, umekutana na mwongo. Hakuna vitu kama hivyo.

Watamtazama Muumba wao, yule anayesimama nje ya ulimwengu huu. Dhana ya yule apitaye maumbile, muumba mtakatifu, ni mojawapo ya dhana za kitheolojia za ajabu katika Biblia. Tatizo la mageuzi ni, haiamini katika muumba mtakatifu.

Mimi, kwa moja, sitaki kubishana kuhusu muda ambao Mungu alichukua kuumba ulimwengu. Hilo, kwa akili yangu, sio suala. Suala ni je, tuko hapa kutokana na michakato ya kubahatisha kutoka ndani ya uumbaji wa kimaada, au tuko hapa kutokana na mtu ambaye anasimama nje ya uumbaji na akafanya uumbaji kwa makusudi? Hiyo, kwangu, ndiyo tofauti kubwa kati ya yale ambayo Biblia inatufundisha na dini inayofundishwa katika shule zetu za umma.

Watu wanasema, vizuri, hatutafundisha dini, tutafundisha mageuzi, ambayo nasema, kwa upole, hogwash. Sio kwa upole sana, pia. Hapana, ni dini moja au nyingine.

Ni dini ya muumba apitaye maumbile, au ni dini ya kubahatisha kutoka ndani ya uumbaji wa kimaada. Kwa hiyo, watamtazama Muumba wao, mtakatifu wa Israeli, na wataacha kutazama nini? Sanamu. Na sanamu ni nini, kulingana na hili? Ubunifu wao wenyewe.

Kazi za mikono yao. Isaya, hasa, anapenda kufanya hivi. Unaweza kuwa na mtengenezaji, au unaweza kuwa na ulichotengeneza.

Je, unachagua lipi? Muumba wako, au ulichotengeneza? Inategemea unataka kufanya nini. Unataka kudhibiti vitu vyako vilivyotengenezwa. Ndiyo.

Ikiwa unataka kuwa na udanganyifu wa udhibiti. Hasa. Na kwa hivyo ulimwengu wao umeanguka.

Na siku hiyo, wanasema, oh, wema wangu. Nimekuwa nikitegemea kile ambacho mikono yangu imetengeneza. Nimekuwa mjinga gani.

Nashangaa kama hiyo imetokea kwa mtu yeyote hapa. Je, umewahi kupata uzoefu kama huo? Uzoefu mbaya ambao umekurudisha kwenye hali halisi? Ninashuku wengi wetu tunayo. Kuna mtu anataka kushiriki moja? Kila mtu ana aibu.

Na sisi sote, sisi wengine, ni wenye hasara. Wakati fulani tunauliza, kwa nini Mungu aliruhusu hilo linitokee? Jambo baya hilo. Hasara hiyo.

Mkasa huo. Kweli, nadhani katika ulimwengu huu mgumu, hakuna majibu rahisi kwa hilo. Lakini nina hakika kwamba Mungu anaruhusu mambo yatendeke kwa usahihi kwa manufaa ya nafsi zetu.

Kwamba tunarudi kwenye ukweli. Na hicho ndicho anachosema kitatokea hapa. Sawa.

Wacha tuendeleo. Kama nilivyosema, ninaamini kwamba mstari wa 9 sasa ni utangulizi wa nathari kwa aya kadhaa zinazofuata. Anasema nini? Hatua sawa, huh?

Katika siku hiyo, miji yao yenye ngome itakuwa kama mahali palipoachwa pa juu ya miti na vilele vya vilima, ambavyo waliviacha kwa ajili ya wana wa Israeli.

Nafikiri, kama ninavyosema katika mandharinyuma hapo juu, nadhani “wao” hapa inawahusu Wakanaani. Miaka mingi iliyopita, ninyi Waisraeli mliona miji hii ya Kanaani iliyoachwa. Naam, ngoja nikuambie.

Kwa maneno ya mwanafalsafa huyo mkuu wa Marekani, ni deja vu tena. Yogi Berra, ndiyo. Mtaona hilo likitokea tena, lakini sasa itakuwa miji yenu.

Miji yao yenye ngome, miji yenye ngome ya Waisraeli, itakuwa kama vilele vya miti na vilele vya milima, ambavyo wao, Wakanaani, waliviacha mbele ya wana wa Israeli. Sasa, ni neno gani la kwanza katika mstari wa 10? Kwa sababu... Kuna mtu ana nne? Ndio? Tumezungumza juu ya kurudia kama kitu cha kutafuta. Hapa kuna jambo lingine la kutafuta, sababu na athari.

Kwa nini miji hii ya Israeli sasa itaachwa? Hiyo ndiyo athari. Kwa sababu, hii inakuja sababu, kwa sababu ya nini? Wamemsahau Mungu. Na sasa, hapa kuna mfano mzuri wa mashairi.

Hawakukumbuka mwamba wa kimbilio lao. Kwa hivyo, una wazo hili sawa katika chanya na hasi. Wamesahau, hawakukumbuka, hatua sawa.

Sasa, haya ni maneno muhimu. Ni muhimu kwa sababu ya jinsi Musa alivyozitumia katika Kumbukumbu la Torati. Tumezungumza kidogo kuhusu Kiebrania hapo awali.

Kiebrania haamini kwamba inawezekana kutenganisha shughuli za kiakili na shughuli halisi. Kwa hiyo, ni nini kumkumbuka Mungu? Ni kutii. Kama unakumbuka Mungu ni nani, na unakumbuka yale aliyokufanyia, utafanya nini? Utafanya anachotaka.

Na vivyo hivyo kumsahau Mungu ni kutomtii. Sasa, unaona, sisi kwa Kiingereza, tunaweza kusema, oh yeah, ninamkumbuka Mungu, lakini bado ninaishi kama kuzimu. Na Musa anasema hamkumbuki Mungu.

Lo, sijasahau Mungu ni nani. Sijasahau alichonifanyia huko nyuma miaka 20 iliyopita. Ndio, unayo.

Au usingekuwa unaishi jinsi unavyoishi. Na kwa hiyo, Isaya hapa anachukua matumizi hayo ya Kumbukumbu la Torati. Umemsahau Mungu wa wokovu wako.

Hukumbuki jinsi alivyokuokoa. Hukukumbuka mwamba wa kimbilio lako. Hiyo ni, tena, tamathali ya usemi ya kupendeza.

Huko nje jangwani, unafukuzwa na kundi la maadui. Na ni sehemu tambarare, yenye changarawe, isiyo na kipengele, na unaendesha kama wazimu. Nawe ukaja juu ya kilele cha kilima, na kule kwenye bonde kuna jiwe kubwa, kubwa, kama futi 30 kwenda juu.

Na watatu au wanne kati yenu hufanya moja ya mambo hayo ya kujenga timu, unajua. Simama juu ya mabega ya mtu mwingine na kuvutana juu, na mwishowe, uko juu juu ya mwamba, na adui zako wanazunguka chini, na unasema, na , na , na , na , na , na. Hiyo ndiyo tunayozungumzia hapa.

Mwamba wa kimbilio lako. Pia anaitumia kama mwamba wa kivuli. Tena, uko huko nje kwenye jangwa hilo lenye joto na joto.

Ee jamani, kuingia kwenye kivuli cha mwamba mkubwa, na kulindwa kutokana na jua hilo lisilo na huruma. Lakini anasema umesahau yote kuhusu hilo. Umesahau jinsi Mungu alivyokuwa mahali pa ulinzi kwako.

Umesahau jinsi Mungu alivyokuwa mahali pa ulinzi kwako. Kwa sababu ya jinsi unavyoishi. Nami najiambia, nikikunyoshea kidole kimoja, najinyooshea tatu.

Nimsahau wapi yeye ni nani na amenifanyia nini? Na ninakumbukaje hilo? Ndiyo? Je, hii kwa namna fulani inahusiana na kusahau, kama kukataa? Ndiyo. Profesa mmoja aliendelea kutuambia kuwa kuna, na nilisikiliza hilo kwa muda, kama Mkristo kama mimi, nilimwambia, kwa nini unaendelea kusema hivyo? Sielewi kwa nini unaendelea kujaribu kutuambia tusimwamini Mungu. Nini historia yako? Naye akasema, nimekuwa hivyo... Anahalalisha kuwepo kwake mwenyewe.

Ndio, alikumbuka. Ndiyo, alifanya hivyo. Alijua, lakini ni wazi alikuwa akikanusha na kujaribu kutufanya tufuate hilo.

Ndiyo. Je, ndivyo unavyosema? Ndiyo. Kwa sababu alikumbuka.

Alikumbuka, lakini alikuwa amesahau. Sawa. Lakini ni chaguo la fahamu.

Hiyo ni kweli. Ndio, ndio. Kwa hiyo tunaweza kufanya aina hiyo ya tofauti, kusema, ndiyo, nakumbuka kitu kiakili, lakini ninakataa matokeo, matokeo ya mantiki ya kumbukumbu hiyo.

Kiebrania inasema, hapana, huwezi. Ikiwa umekataa matokeo ya mantiki, basi kwa kweli, umesahau. Huwa najiuliza kwanini alifanya hivyo.

Ndiyo. Kwa sababu kwa kweli, alikuja waziwazi akijaribu kutuambia kwamba hakuna Mungu. Haikuhusiana hata darasani, kwa sababu haikuwa darasa la falsafa.

Lakini nilifikiri...Mwandishi maarufu wa Agano Jipya, Bart Ehrman, ni mfano mwingine wa hili. Ameandika sasa pengine vitabu 20, vyote vikiwa na madhumuni ya kubomoa Agano Jipya. Naye alikulia katika nyumba ya wafuasi wa imani kali, akaenda Moody Bible College, akahitimu kutoka Wheaton, na katika hali hiyo, akapoteza imani yake, na sasa yuko kwenye vita vya msalaba.

Kama niko sahihi kupoteza imani yangu, basi kila mtu anapaswa kupoteza imani yake, pia. Ndiyo. Profesa Bart Ehrman, EHRMAN.

Anatumika sana kwenye Idhaa ya Kujifunza, Ugunduzi, vyombo vya habari vinampenda. Sawa. Wacha tuendelee.

Sasa, angalia kinachoendelea hapa. Tuna athari. Miji yao imeharibiwa.

Tuna sababu, na kisha tuna athari nyingine. Angalia, kwa hiyo... Tena, nimesema hili mara 300, na kama utaendelea kuwa karibu nami, utalisikia mara 300 zaidi. Unapoona, kwa hivyo, uliza ni nini huko.

Kwa sababu ni ishara ya hitimisho. Kwa hiyo, je! Dhidi ya salio la mstari wa 10 na mstari wa 11. Wanajaribu kujifufua wenyewe kwa kuipanda.

Hiyo ni kweli. Wanajaribu. Sasa, hili hapa shamba lililovunwa, lakini watapanda mimea mipya, na itakuwa sawa, na Mungu anasema bahati nzuri.

Sasa, nakuuliza, je, hiyo ni hukumu ya kiholela kwa upande wa Mungu? Namaanisha, anasema tu, sawa, nitakuadhibu. Umenisahau, nami nitakuadhibu. Unachopanga hakitatokea, au kikitokea, kitakufa.

Hiyo itakuwa ni adhabu ya kiholela. Je, ni kiholela? Angalia maandishi, na maandishi yanasema nini. Sawa, kumsujudia Mungu mwingine.

Mm-hmm. Patricia? Ni matokeo. Ni matokeo.

Ni matokeo. Hili ni jambo ambalo kwa kweli tunahitaji kulipitia vichwani mwetu. Tunayo picha, tunaposoma Agano la Kale, Mungu huyu, ambaye, mwanadamu, ukimwanguka kwa macho, atakupiga.

Lakini ikiwa unafanya uchaguzi, unapaswa kuteseka matokeo. Ikiwa unafanya uchaguzi, unapaswa kuteseka matokeo. Hasa, hasa.

Sasa, hilo halipo hapa katika andiko hili, lakini kwa kifupi kueleza hoja, ikiwa nitaweka mimea bora kabisa ninayoweza kupata, lakini mimi ni mvivu sana kuimwagilia maji, nini kitatokea kwao? Watakufa. Sasa, Mungu ananichukia, sivyo? Hapana, hapana. Sikutimiza masharti ambayo ni muhimu kwa aina hiyo ya maisha.

Kwa hiyo, ni hatua sawa hapa. Nikijenga maisha yangu juu ya hakuna Mungu, sipaswi kushangaa sana maisha yangu yanapoporomoka, kwa sababu nimeacha sehemu muhimu ya mlingano. Sikumbuki mengi kuhusu aljebra, lakini nakumbuka kwamba sehemu mbili za kila upande wa ishara sawa zinapaswa kusawazisha.

Kweli, ukiacha sehemu moja muhimu, haitasawazisha kamwe. Si kwa sababu Mungu anakuchukia, bali kwa sababu hivyo ndivyo ulimwengu umeumbwa. Na ndivyo ilivyo hapa, kwamba tena na tena, Mungu anasema, haya ni matokeo.

Siyo kwamba ninakaa hapa mbinguni nikisema, ukifanya jambo baya, nitakupata. Matokeo. Sawa.

Sasa, kwa sababu tu wakati wetu unaruka, ninaamini kwamba tunaanza sura mpya, kana kwamba, katika mstari wa 12. Kumbuka, migawanyo ya sura iliwekwa wakati fulani baada ya 500 BK. Tunachojua ni kwamba tulianza kupata vipande vya maandishi baada ya 500 BK ambayo yana mgawanyiko wa sura ndani yake ambayo hatukuwa nayo hapo awali.

Na kufikia wakati tunapopata Biblia kamili, ambayo ni karibu wakati wa Kristo, samahani, yapata 1000 baada ya Kristo, 1000 BK, tuna migawanyiko ya sura ndani yake. Kwa hiyo, migawanyo ya sura haikuwekwa wakati Isaya alipoandika kitabu. Kwa hivyo, tukisema hayo yote, kuna, tumezungumza juu ya kurudia, tumezungumza juu ya sababu na athari.

Kitu kingine cha kuangalia ni tofauti. Ni tofauti gani katika mistari ya 12, 13, na 14? Una maneno na dhana zinazorudiwa katika 12 na 13a, ni zipi hizo? Ngurumo. Ngurumo.

Ngurumo na ngurumo zinamaanisha nini kwako? Dhoruba. Ndiyo, ingawa katika kesi hii, ni mataifa ambayo yanafanya hivyo. Ngurumo za mataifa.

Wananguruma kama ngurumo ya bahari. Ngurumo za mataifa. Wananguruma kama ngurumo ya maji yenye nguvu.

Mataifa yananguruma kama ngurumo ya maji mengi. Neno gani linalofuata? Lakini, atawakemea. Na nini kinatokea? Inakuwaje kwa mataifa haya yanayonguruma na kunguruma? Kama makapi kwenye upepo.

Sio sauti, sio sauti. Kisha angalia mstari wa 14. Ninapenda sehemu yake ya kwanza hasa.

Jioni, je! Ugaidi. Na asubuhi? Wamekwenda. Inanikumbusha aya hiyo, kilio hudumu kwa usiku mmoja, lakini furaha huja asubuhi.

Huo ni ulimwengu wa Mungu. Huo ni ulimwengu wa Mungu. Ndio, shida, maumivu, huzuni.

Lakini wao sio mwisho wa hadithi. Na hivyo, ni hapa. Ndiyo, mataifa haya yananguruma.

Wananguruma kwa nguvu zao. Hilo lanikumbusha Zaburi ya 2. Jinsi mataifa yanaghadhibika. Na kisha napenda mstari unaofuata.

Yeye aketiye mbinguni atacheka. Haya hapa mataifa ya dunia yananguruma. Tunakwenda kutupa minyororo yake.

Tunakwenda kuasi. Tunakwenda kufanya ghasia. Na Mungu anasema, ha, ha, ha.

Hatahwi. Kwa hivyo hapa kuna picha hii. Hapa kuna mataifa haya yenye nguvu ambayo tunajaribiwa kuogopa na kuamini.

Mungu anasema, pata mtazamo wako sawa. Wao ni vumbi. Wao ni makapi.

Ingawa wananguruma kwa sauti kubwa, hata hivyo wakiogopesha ngurumo zao, asubuhi hawapo tena. Sawa, wacha tuendeleo haraka sasa. Ni nini kinakosekana katika 18.1? Neno la mzigo au hotuba au ujumbe? Mengine yote, tumekuwa nayo, lakini hatujapata hapa.

Maoni mengi yatasema sura ya 18 ni hotuba dhidi ya Ethiopia. Sio juu ya uso wake, sivyo. Sawa, hebu tuangalie sasa.

Nchi ya mbawa zinazovuma, iliyoko ng'ambo ya mito ya Kushi. Biblia inafananisha sehemu ya kusini ya Misri na sehemu ya kaskazini ya Ethiopia kuwa mahali pa nyuki. Sasa kwa nini walifanya hivyo, hatujui.

Lakini hilo ndilo wazo. Kuna wale nyuki wanaozunguka huko chini kwenye ukingo wa kusini kabisa wa ulimwengu. Kushi ni makali ya kusini kabisa ya dunia.

Zaidi ya hayo, hapa kuna joka. Kwa hiyo, wako chini kule kwenye mwisho wa mbali sana wa kusini wa dunia. Sasa Kushi anafanya nini? Kulingana na aya ya 2. Wanatuma mabalozi, wajumbe, na wajumbe.

Na wanaenda kwa nani? Warefu na laini, wa kuogopwa karibu na mbali, taifa lenye nguvu na la kushinda ambalo mito inagawanya nchi yake. Vema, pengine hiyo ni Mesopotamia huko upande wa mashariki. Kwa hiyo, hapa kuna wazo.

Kushi anatuma wajumbe. Sasa, sikusema hili juu ya usuli huu. Ninafanya kwa wiki ijayo.

Wakati huu, Misri ilitawaliwa na Waethiopia, na watu wa Kushi. Kwa hiyo, inaweza kuwa tunazungumzia, basi, hebu tutume wajumbe kati ya Misri na Ashuru. Wacha tuone ikiwa hatuwezi kufikia makubaliano fulani hapa.

Labda tunaweza kuamini katika hilo. Mstari wa 3. Mungu atafanya nini? Mstari wa 3. Atainua bendera ya ishara. Hii hapa ishara tena.

Neno hili, linaweza pia kujifunza Kiebrania kidogo tangu ulipotoka Jumatatu usiku. Neno la Kiebrania ni nes . NES.

Nes. Na inamaanisha bendera. Inatokea kama mara sita katika kitabu hiki, si mara nyingi sana mahali pengine popote katika Agano la Kale.

Anainua bendera kuwaita maadui ndani ili kukanyaga shamba la mizabibu ambalo limejaa zabibu chungu. Masihi ndiye bendera ambayo itainuliwa ili kuita mataifa yaje na kuwarudisha Waisraeli waliokuwa uhamishoni. Masihi ndiye bendera itakayoinuliwa ili kuyaita mataifa yaje kwake.

Isaya anapenda bendera. Hivyo hapa ni tena. Mungu atapeperusha bendera juu ya milima na wenyeji wa ulimwengu wanapaswa kuzingatia.

Atapigwa tarumbeta na wanatakiwa kusikiliza. Naam, wanatakiwa kusikia nini? Uha. Na anasema nini? Mstari wa 4. Nitanyamaza na kutazama kutoka katika makao yangu kama joto kali katika mwanga wa jua, kama wingu la umande katika joto la mavuno.

Hmm. Haya hapa mataifa yakinguruma na kunguruma kuhusu yale watakayofanya duniani. Hawa hapa Waethiopia wanazunguka-zunguka kama nyuki na ujumbe.

Na Mungu anasema nini? Nitaangalia kimya kimya. Tena, hii ni aina ya mada ambayo inapitia kitabu. Udhaifu wa Mungu una nguvu kuliko nguvu za ulimwengu.

Baadaye, atawaambia Waebrania, katika utulivu na raha ni wokovu wenu, lakini hamkukubali. Huo ni ujumbe kwangu, nadhani, na labda kwa mmoja au wawili wenu. Jaribu kama hilo katika siku hii kuwa na shughuli nyingi.

Haina budi kufanya hivi, haina budi kufanya vile, haina budi kufanya jambo lingine. Na Mungu anasema, hapana, mimi ndiye ninayepaswa kufanya kazi. Je, ungepumzika ndani yangu? Je, ungeniruhusu nifanye kazi hiyo kupitia wewe? Hapana, hapana, hapana, sina budi kupata iPhone yangu hapa.

Inabidi nizungumze ulimwenguni kote na ujumbe na maandishi. Kabla ya mavuno, maua yanapokwisha kuchanua na ua kuwa zabibu inayoiva, yeye hukata machipukizi kwa ndoana, na matawi yenye kuenea huyakata na kuyaondoa, na yote yataachiwa ndege wawindaji milimani, kwa hayawani wa nchi. Ndege wawindaji watakuwa juu yao wakati wa kiangazi, na wanyama wa nchi watakaa juu yao wakati wa baridi.

Nadhani, na lazima niseme kwamba mimi, sijapata uungwaji mkono juu ya hili kutoka kwa wachambuzi wengine, lakini hata hivyo, nadhani kwamba sehemu hii ni aina ya kipande cha kati katika haya yote, aina ya kutuunga mkono na kuangalia maswala tena. Sio taifa fulani, lakini mataifa yote ambayo tunajaribiwa kuamini na kuogopa. Na Mungu anasema, pata mtazamo wako sawa.

Acha kuwaangalia. Niangalie. Nafikiri, hasa katika siku hii tunapoona kuporomoka kwa kanisa huko Amerika Kaskazini, nadhani hiyo inaweza kuwa kile ambacho Mungu anatuambia.

Niangalieni, niangalieni. Acha nifanye kazi yoyote inayohitaji kufanywa hapa. Sasa ni wazi, anatarajia tushirikiane, lakini bado, suala hilo ni la mtazamo.

Mstari wa saba basi, wakati huo, kodi italetwa kwa Bwana wa majeshi, kutoka kwa nani? Ni watu wale wale, sivyo? Ile ambayo Waethiopia walikuwa wanaenda kutuma ujumbe kwake. Watu hao watakuja na wataniletea heshima. Haya ni mawazo ya mara kwa mara ambayo yanapitia hapa.

Pointi hizi mbili zinafanywa tena na tena. Moja ni kwamba, mataifa yako chini ya hukumu kutoka kwa Mungu wako, na siku moja, mataifa yatamwabudu Mungu wako. Kwa hivyo kwa nini ulimwenguni ungewaamini? Na kwa nini katika dunia unaweza kuwaogopa? Mungu wako.

Sasa tena, nasema, ni rahisi kwetu kuzungumza juu ya hili. Tunaona Ukristo, ambao ulimwenguni, ndio dini inayokua kwa kasi zaidi kwa kuongoka kwa wote. Waislamu wanatupiga kwa kiwango cha kuzaliwa, lakini kwa kiwango cha ubadilishaji, Ukristo ndio dini inayokua kwa kasi zaidi ulimwenguni.

Kwa hivyo, ni rahisi kwetu kuangalia hili na kusema, hapana, lakini Yuda, kama nilivyokuambia hapo awali, sio kubwa zaidi kuliko Kaunti ya Jesmond. Na kwa mtu kusema, mataifa haya yote yako chini ya hukumu kutoka kwa Mungu wako, na hata zaidi, mataifa haya yote siku moja yataenda kumwabudu Mungu wako, ambao walichukua imani. Hilo lilihitaji imani.

Sasa huenda ikawa kwamba ikiwa kuzorota kwa kanisa kutaendelea katika nchi hii na katika Amerika Kaskazini, kama ilivyokuwa, baadhi yenu ambao ni katika ujana wenu wanaweza kuona hali kama hii kidogo zaidi. Kweli, Mungu wetu anawezaje

ulimwenguni, wakati kama huko Uingereza, 97% hawaendi kanisani? Kweli? Je, hiyo ni kweli? Hiyo ni kweli. Ni kweli.

Ilikuwa kweli kwa Yudea, ni kweli kwetu. Na tunahitaji kujenga maisha yetu huko. Sawa.

Maswali? Maoni? Uchunguzi? Ndiyo? Hii iko nje ya ukuta. Oh, nzuri. Unaweza kunicheki hapa ukitaka.

Msemo huu ambao unaendelea kujirudia, 18.2, 18.7, pia ni katika 55 na katika 65, watu wenye nguvu Paulo anadanganya kwa lugha ya ajabu. Je, kuna wazo lolote katika usomi wowote kwamba unabii huu unatazamia kwa Paulo kuelekea magharibi kule Troa na juu ya upokeaji tayari wa injili huko Kaskazini mwa Ulaya ya Kati na Uingereza na hatimaye Amerika Kaskazini, ambayo imekuwa harakati ya kueneza injili? Maelezo yanafaa na lugha, bila shaka, ni chanzo tofauti kabisa na Kiebrania.

Na nina maandishi katika Tacitus kwamba anasema jambo fulani kuhusu hili katika Ujerumani yake na makabila yake, lakini sasa sikuweza kuipata nilipojaribu kuiingiza. Je! hiyo haiungwi mkono kabisa na chochote katika maandishi haya? Nadhani jibu ni ndiyo. Jibu ni nini? Jibu ni ndiyo, haliungwi mkono.

Nadhani karibu kila mtu anakubali kwamba inahusu Wababeli, pengine. Waashuri, angalau wafalme, walikuwa na ndevu, lakini wafalme wa Babiloni walikuwa na mwelekeo wa kunyoa nywele. Na pia kuna, kuna wanaobisha kwamba huu ni uhusiano kati ya Ethiopia na Misri kwa sababu Wamisri walikuwa wamenyolewa.

Ni ajabu sana, Mafarao walivaa ndevu za uongo. Tambua hiyo. Toupee, naweza kuelewa.

Ndevu za uwongo, hapana, siwezi. Kwa hivyo, kuna mabishano fulani ambayo tunazungumza juu ya wajumbe wanaoruka juu na chini ya mito ya Nile kati ya nchi ya nasaba ya Ethiopia na ambapo sasa wako kaskazini. Kwa hivyo kawaida, ni hizo mbili ambazo sijui chochote kinachorejelea siku zijazo za mbali zaidi.

Ndiyo? Je, hakuna ujumbe humu ndani kwa sisi wainjilisti tunapojihusisha na vita vya utamaduni wakati huu kwamba hatuhusiki katika mchezo huu wa sifuri? Wainjilisti, naona, wengi wetu tunaogopa kwamba tutapoteza. Ndiyo, ndiyo. Je, hii si kuzungumza nasi? Ninaamini kweli ni.

Ninaamini kweli ni. Nambari ya kwanza, nadhani inabidi tujiepushe na kadri tuwezavyo jaribio la kutumia mfumo wa kisiasa kwa malengo yetu wenyewe. Na nambari ya pili, lazima tuepuke aina hii ya, ee bwana wangu, lazima tufanye kitu.

Nyumba nzima itatuangukia. Mungu amekuwa hapa kabla. Na kwa hivyo ndio, kwa kweli ninaamini kwamba hii, nitaangalia kwa utulivu kutoka kwa makao yangu na kwamba tunahitaji kuwa na umakini zaidi kwake na uhakika wa ushindi wake katika njia yake kupitia sisi, pamoja nasi.

Lakini badala ya kumwambia Mungu jinsi anavyohitaji kuokoa kanisa lake, tunahitaji kumsikiliza Mungu kuhusu jinsi anavyokusudia kufanya hivyo. Nadhani matokeo ya kwamba, katika uchunguzi wangu, ni ili sisi kujisikia vizuri, sisi ni pepo. Ndiyo, ndiyo, ndiyo.

Tunachukua mbinu zao maalum. Na upendo sio sehemu yake. Hatuwezi tena kuonyesha upendo.

Hapana, hapana, hapana. Na wanaijua. Na wanaijua, ndiyo, ndiyo, ndiyo.

Nakubaliana na wewe sana. Mimi, tena, kama ninavyosema, mimi ni kihafidhina sana kisiasa. Na bado, nilihisi vibaya sana kuhusu aina za jumbe za barua pepe ambazo zilisambazwa wakati wa uchaguzi ambazo zilikuwa tu vichakani kulingana na upande mwingine.

Na, ndiyo. Nilipokuwa nikisoma nyumbani, wazo lilinijia kuhusu wakati Marekani ilipotoka kwenye kiwango cha dhahabu. Nikiwaza juu ya hili, tunapotoka kwenye kiwango cha Mungu, mambo husambaratika.

Mengi ya mambo haya yamevurugika. Wakati Marekani ilipotoka kwenye kiwango cha dhahabu, na tukitoka nje ya kiwango cha Mungu, mambo mengi ya aina sawa ya uharibifu yanaweza kutokea kwetu. Ndiyo.

Tena, hili ni jambo la kibinafsi na uchunguzi, lakini inaonekana si sawa kuweka siasa katika baadhi ya masuala ambayo tumeona. Namaanisha, tunamuuliza Mungu. Na ninaona unakotoka, na sana nadhani hicho ndicho kinachotokea.

Ndiyo. Tumeweka mambo haya kisiasa wakati, kama Wakristo, haipaswi kuwa na swali katika maisha yetu kuhusu hilo. Ndiyo.

Tunapoingiza mambo kisiasa, tunaanza kukosa mtazamo wa Mungu katika suala zima. Tena, haya si maswali rahisi. Si majibu rahisi, na sitaki kukupendekezea kwamba ndivyo ilivyo.

Lakini ninaamini kwamba mengi ya kile anachosema hapa kuhusu mahali ambapo mtazamo wetu unapaswa kuwa ni kwa ajili yetu. Acha niombe.

Baba, asante. Asante kwa neno lako. Asante kwa ukweli. Asante kwa nguvu yake ya kuhukumu inapozungumza nasi katika mitazamo na tabia zetu wenyewe. Asante,

asante, kwamba katika moyo wa ulimwengu ni utulivu na utulivu. Asante, Bwana. Acha pumziko lako na utulivu wako utiririke kwa undani ndani ya roho zetu katika siku hizi zenye msukosuko tunapona mambo mengi karibu nasi yakiunguruma na kunguruma, na tunaelekea kukimbia huku au kule au kujaribu kutatua tatizo hilo kwa njia hii.

Utukomboe kutoka kwa uzembe tu, kukaa kwa mikono yetu na kusema, Vema, Mungu, fanya chochote unachotaka. Utukomboe kutoka kwa hilo. Lakini wakati huo huo, ee Bwana, acha utulivu wako utujaze na ututie pumzi tunapokutana na ulimwengu unaotuzunguka.

Katika jina lako tunaomba, amina.

Huyu ni Dk. John Oswalt katika mafundisho yake juu ya kitabu cha Isaya. Hiki ni kipindi namba tisa, Isaya sura ya 17 na 18.